

Signerat dokument

via <https://min.ebox.nu>

Verksamhetsberättelse 2022

Signerat text:

Jag har läst och förstår innehållet i PDF-filen (1) och samtycker och godkänner allt som avtalas däri, som om jag skrivit under en fysisk utskrift av PDF-filen (1):

(1) Avser PDF-fil enligt följande

Namn: Verksamhetsberättelse 2022 SLUTLIG.pdf

Storlek: 991169 byte

Hashvärde SHA256:

c61c95a649758a0d5c1fb05a4218407d4a3e6884a0b62ec4cee7329c278abb2b

*Originalfilen och signaturerna är bifogade som bilagor till denna PDF.
För att öppna bilagorna kan en dedikerad PDF-läsare krävas.*

Signerat av 5:

Åsa Smedberg Östling

Signerat med BankID 2023-03-22 19:56 Ref: 04ced4b7-6772-40b1-812a-7fd81684776a

ANN-SOFIE LAGERCRANTZ

Signerat med BankID 2023-03-22 09:17 Ref: e2e4845f-a9c6-43e3-8c43-8e9ddb241d0a

HJÖRDIS HÄLL

Signerat med BankID 2023-03-21 18:08 Ref: 9b48c5e6-57d7-4ee5-a61b-db3c17783106

Eva Marianne Staaf Gälldin

Signerat med BankID 2023-03-21 11:20 Ref: 4993e37c-f6f9-45ab-8ae6-48f13aad9ea6

GERTRUD ÅSTRÖM

Signerat med BankID 2023-03-21 10:53 Ref: 31357ee7-a7af-405c-9afe-13cddc4e9419

WOMEN'S BALTIC PEACE BUILDING INITIATIVE

Verksamhetsberättelse 2022

Inledning

Föreningen Östersjöfred – Women's Baltic Peace Building Initiative, är en ideell, partipolitiskt och religiöst obunden, kvinnoorganisation som bildades 2015. Föreningens säte är i Stockholm. Vårt arbete fokuserar på Östersjöområdet vilket innefattar alla de länder som har kust mot Östersjön och av kulturella och politiska skäl hela Norden. Vi samarbetar också med länder i Europeiska Unionens Östra Partnerskap, EAP.

Östersjöfred ser fredsarbete ur ett brett samhälleligt och demokratiskt perspektiv och hävdar kvinnors ledarskap, livserfarenheter och villkor som avgörande för att bygga ett fredligt samhälle. Fred främjas genom jämställdhet mellan kvinnor och män. Begreppet fredskultur har i Östersjöfred utvecklats till ett arbete utifrån fredsspråk.

Vårt syfte är att genom dialog, reflektion och samarbeten verka fredsbyggande. Vi baserar vårt arbete på CEDAW, Kvinnokonventionen, och Deklarationen och Handlingsplanen som antogs vid FN:s fjärde kvinnokonferens i Peking 1995 för att förverkliga konventionen. Grunddokument är också FN:s säkerhetsråds resolution SR1325:2000 om kvinnor, fred och säkerhet. Utifrån mål 16 i Agenda 2030 förtydligar vi vårt arbete med att utveckla kopplingen mellan kvinnors rättigheter, hållbar utveckling och fred. Mål 16 i Agenda 2030 syftar till att främja fredliga och inkluderande samhällen och bygga institutioner med ansvarsutkrävande. Vårt nordiska perspektiv stärks genom referens till den nordiska kvinnorörelsens protokoll *Feministiska överenskommelser och krav* från Nordiskt Forum 2014.

Förtroendevalda och styrelsens arbete

Årsmöte för Östersjöfred hölls 6 april 2022 och genomfördes digitalt via Zoom. Britt-Marie Torstensson var årsmötesordförande.

Styrelsen

Fem medlemmar valdes till styrelsen för 2022.

Gertrud Åström, ordförande, omval 2 år
 Marianne Staaf-Gälldin, vice ordförande, omval 2 år
 Hjärdis Häll, kassör, tidigare vald till 2023
 Ann-Sofie Lagercrantz, ledamot, omval 2 år

Åsa Smedberg Östling, tidigare vald till 2023

Revisorer

Eva Hägerstrand, omval på 1 år
Sonja Gardefjord, omval på 1 år

Valberedning

Clara Berglund, sammankallande
AnnaStina Johansson, ledamot

Styrelsens möten

Styrelsen har genomfört 8 protokollförda styrelsemöten under 2022: 20 januari, 1 mars, 8 april konstituerande möte, 21 april, 25 maj, 12 september, 31 oktober, 5 december. Alla styrelsemöten har varit digitala via Zoom eller Teams.

Medlemsavgift

Medlemsavgiften fastställdes av årsmötet oförändrad till minst 100 kronor per år.

Medlemmar

Östersjöfred hade 16 betalande medlemmar den 31 december 2022.

Ekonomi

Årsbokslut visar i resultaträkning kostnader om SEK 5797 (föreningsavgift, bankkostnader, hemsida, konferensavgift), intäkter SEK 3950 (medlemsavgifter), resultat -1847.

Balansräkning visar tillgångar om SEK 39278, inga utestående fordringar, eget kapital SEK 39278.

Bankgirokonto, 5005 – 2752, Handelsbanken.

Hemsida, Facebook och information

Hemsidan har skötts av Åsa Smedberg Östling under första halvan av året och Marianne Staaf Gälldin under andra halvan. För att bygga hemsidan, www.ostersjofred.se, arbetar vi med publiceringsverktyget Wordpress.

Under året har utvecklingsarbete bedrivits för att skapa bättre informationsupplevelse och öka styrelsens kunskap om hemsidan. En workshop om Wordpress genomfördes med styrelsen ledd av Sanna Orneklint den 20 november. Hemsidan fylls kontinuerligt på med nya dokument och vi arkiverar tidigare material. Styrelsen har under året uppmanat alla medlemmar att skicka dokument, artiklar eller annat material för publicering. Vi publicerar material på svenska, engelska, norska och danska. "Veckans citat" har under 2022 varit ett stående inslag där dikter, sentenser och korta inlägg om fred och fredsarbete läggs ut.

Östersjöfred har också en FaceBook-sida och twitterkonto. FaceBook har skötts av Marianne Staaf-Gälldin som varje vecka uppdaterar med nya länkar och informationer om våra aktiviteter och andra för Östersjöfred relevanta nyheter. Medlemmar och andra följare har ombetts att länka vår information till andra sidor samt att gå in och gilla! Material har skickats till Marianne Staaf-Gälldin marianne.staaf.galldin@hotmail.com

Nyhetsbrev

Nyhetsbrevet har utkommit med två nummer under maj och december (av tekniska skäl gick decembernumret ut i januari 2023). Nyhetsbrevet har skickats till alla medlemmar och finns att läsa på hemsidan. I nyhetsbrevet informeras om vårt arbete, olika engagemang och representantskap, pågående och planerade samarbeten samt inbjudningar till arrangemang.

Medlemskap

Östersjöfred har under 2022 varit medlem i Sveriges Kvinnolobby som vid sitt årsmöte lördag 26 mars 2022 böt namn till Sveriges Kvinnoorganisationer, SKO.

Representation

Östersjöfreds medlemmar är aktiva i samarbetet inom ramen för Sveriges Kvinnoorganisationers verksamhet. Gertrud medverkade som representant för Östersjöfred på Sveriges Kvinnolobbs årsmöte den 26 mars som genomfördes i ABF-huset i Stockholm och namnbyte beslutades. Tanja Olsson Blandy företrädde oss vid Ordförandemötet den 15 oktober som hölls i Hägerstens medborgarhus. Gertrud har deltagit i CEDAW-nätverket och i CSW-nätverket som båda samordnas av Sveriges Kvinnoorganisationer. Gertrud har deltagit i Lön hela dagen nationellt och Ann-Sofie Lagercrantz har deltagit lokalt i arbetet för Lön hela dagen i Kalmar. Bilden visar hur det såg ut när Lön hela dagen startade år 2012! 16:13 är siffran för 2022.

Lön hela dagen

Lokalt arbete

Förutom arbetet med exempelvis Lön hela dagen har ett lokalt arbete bedrivits i Sundsvall av Östersjöfreds styrelseledamot Marianne Staaf-Gälldin om Frida Stéenhoff. Den 15 maj invigdes en staty av Frida Stéenhoff vid en fin högtid där bland annat en barnkör sjöng och

fredstal hölls. För att läsa mer om invigningen klicka här:

<https://www.ostersjofred.se/bloggen/>

Arbetet har lett fram till beslutet att den 31 maj bilda ett Frida Stéenhoff sällskap för att arbeta vidare med hennes motto kärlek, rättvisa och fred. Sällskapet planerar bland annat att arrangera salonger och ett knitting-peace event.

Verksamhet

Övergripande

Ukraina

Tidigt på morgonen den 24 februari meddelade nyheterna att Ryssland invaderat Ukraina. Inget har påverkat verksamhetsåret 2022 så mycket som detta. Inget har heller varit så samhälleligt genomgripande för Sverige. Under 2022 har den feministiska utrikespolitiken övergetts och Sverige har ansökt om NATO-medlemskap.

Östersjöfred lade omedelbart på morgonen den 24 februari ut ett uttalande av ordförande Gertrud Åström för att betona betydelsen av att vi alla inser vad vi står upp för:

//Låt mig denna oroliga och tunga dag, påminna om att FN bildades för fredens skull. För att freda världen mot krigets ohyggligheter. Låt mig också påminna om, att mänskliga rättigheter restes som värn, för oss alla att använda. Och att kvinnor bär dessa rättigheter, fast vi förvägras dem. Östersjöfred lever med övertygelsen att ett demokratiskt samhälle, där vi tillsammans lyfter kvinnors rättigheter och mänskliga värdighet, är fredens bästa försvarare.//

Följande dag skrev vi ett längre uttalande som publicerades på Sveriges kvinnoorganisationers hemsida, <https://sverigeskvinnoorganisationer.se/ostersjofred-fn-maste-forsvara-freden-och-kvinnors-rattigheter-i-ukraina/>

Med tanke på kriget i Ukraina finns anledning att påminna oss i Östersjöfred om orsaken till att föreningen bildades på våren 2015. Vi var en grupp kvinnor som hade träffats på Utrikesdepartementet hösten 2014 i samband med att Margot Wallström lanserade den feministiska utrikespolitiken. Efteråt gick vi och fikade. Vad betyder en feministisk utrikespolitik, kvinnors rättigheter och kvinnor i fredsbyggande arbete egentligen? Civila samhällets kvinnoorganisationer hade lyfts som viktiga. Varför då? Hur hänger kvinnors rättigheter ihop med fredsskapande? Vad krävs för att det ska hänga ihop? Läget var att Ryssland hade annekterat Krim i slutet av februari samma år, 2014. Några runt fikabordet hade lång erfarenhet av fredsarbete och kände väl till rysk politik. De var oroliga för

säkerheten i vårt närområde. De var mycket oroliga för Ryssland. Putins tal på Säkerhetskongressen i München 2007 och för Nato 2008 var kända. Han hade där presenterat sin syn på en värld ensidigt dominerad av USA som oförenligt med demokrati och hade lyft nödvändigheten av att agera och omformulera hela bygget för global säkerhet. USA agerade för sina egna realpolitiska intressen och rena maktanspråk, sa Putin. Att också Ryssland hade sådana anspråk visade sig då Ryssland angrep Georgien 2008. Så, vi bildade vår förening. Vi beslöt också att vårt arbete skulle relatera till både internationella och nationella överenskommelser, åtaganden och uttalanden som sätter freden högst och som erkänner kvinnors och mäns lika rättigheter och värdighet som en förutsättning.

Kvinna.Liv.Frihet.- ett uppror för alla kvinnor i världen

Runt om i världen har kvinnors villkor försämrats under 2022. Det är tyvärr det främsta, sedan länge kända, tecknet på såväl demokratiers svagheter och tillbakagång som totalitära idéers och regimers frammarsch. Vi får än en gång inse att kvinnors liv och rättigheter ligger långt nere på prioriteringslistan och att det är upp till oss själva att stå emot. Och det är vad kvinnor gör. Runt om i världen har kvinnor rest sig mot övergrepp och förtryck. Kvinnornas uppror i Iran, Kvinna.Liv.Frihet, deras oräddhet och obändiga vilja att stå upp för sina och för alla kvinnors rättigheter att vara fria och äga sina liv, började när Jina (Masha) Amini greps för att hon inte bar en slöja tillräckligt korrekt. Hon greps och dog i fångenskap. Upproret stöds av kvinnoorganisationer världen över, Östersjöfred är en av dem. Tillsammans med Sveriges kvinnoorganisationer och en rad olika organisationer skrev vi debattartikeln *Vi måste göra allt i vår makt för Irans kvinnor* med krav på regeringen att stötta den feministiska frihetsrevolutionen. Artikeln publicerades i Aftonbladet den 12 oktober. Här finns artikeln:

<https://www.aftonbladet.se/debatt/a/EQa1Oa/kvinnogrupper-vi-maste-gora-mer-for-irans-kvinnor>

Som ett resultat av kvinnors kamp uteslöts Iran från Commission on the Status of Women (CSW) i FN. Östersjöfred följer och är sedan flera år aktiva i arbetet inom något som kallas NA&EU Caucus. Det uttyds som Nordamerika och Europa förberedande möte för CSW i FN. Arbetet var under hösten 2022 intensivt för att den iranska regimen skulle uteslutas från CSW. Ett grupp iranska kvinnor skrev ett öppet brev där de krävde att Iran skulle röstas bort. Brevet undertecknades av mer 100000 personer och organisationer, däribland Östersjöfred. Brevet ligger på vår hemsida, <https://www.ostersjofred.se/kvinna-liv-frihet-brev-fran-en-grupp-iranska-kvinnor/>

Iran valdes in i CSW tidigare under 2022, men den 14 december antog de 54 medlemmarna i FN:s Economic and Social Council, ECOSOC, en resolution om att utesluta Iran från CSW så länge deras mandatperiod sträcker sig fram till 2026. Av de 54 medlemmarna röstade 29 för resolutionen, 16 stater avstod. Bland de som röstade emot återfanns Ryssland, Kina och Belarus. Läs här om beslutet i ECOSOC: <https://news.un.org/en/story/2022/12/1131722>

Pandemi och teknologi

Pandemin präglade även de första månaderna av 2022 och trots lättnader senare under året har verksamheten fortsatt skötts digitalt. Vi har använt såväl Zoom som Teams för styrelsemöten och andra sammankomster och utan tvekan fungerar det bättre nu än innan pandemin. Ett tekniklyft har skett. Vi använder elektronisk signering för våra handlingar som förenklar

administrationen när styrelsens medlemmar är spridda över landet. Även vårt externa arbete sköts nästan uteslutande digitalt. Vi kan notera att medlemskap i Sveriges kvinnoorganisationer också har inneburit tillgång till kommunikationskanaler och vid behov fysiskt mötesrum.

Fattig men fri

Östersjöfred erhåller inget stöd för vår organisering. De kvinnoorganisationer som erhåller stöd utifrån anslaget Kvinnors organisering kan notera att det är litet och att inget har hänt sedan 2008. Därför kräver den samlade kvinnorörelsen att anslagen till kvinnors organisering inom ramen för stöd till demokratisk utveckling ska fördubblas, men det verkar som att politiken har slagit dövörat till. Tyvärr möter också organisering av kvinnors rättigheter, yttrandefrihet och den fria organisationsrätten ett ideologiskt motstånd. Styrningen av vad organisationer ska göra och tycka för att erhålla medel har ökat. Östersjöfred är därför drivande i att hävda frihet till självorganisering för att kvinnorörelsens unika röst ska höras. Vi är aktiva i arbetet för fri aborträtt, mot pornografi, prostitution och surrogathandel. Vi är drivande i den växande kritiken av den extrema könsideologiska inriktning som under slagord som inkludering de facto exkluderar kvinnor och kvinnors erfarenheter ut ur språket och som i verkligheten våldför sig på kvinnors autonomi och mänskliga värdighet. Kvinnor reduceras till kroppsdelar som ska kunna nyttjas som medel av andra för deras intressen. De mest extrema förespråkarna är också mycket hatiska och våldsamma mot kvinnor vilket tyvärr vare sig politiker eller media har orkat eller velat lyfta. Detta är alltid illavarslande för demokrati, rättsstat och en fredlig utveckling. Östersjöfred har under 2022 medverkat i en rad artiklar och uttalanden om detta. Vi ser detta som avgörande för att bygga demokratiska och jämställda samhällen som kan värna en fredlig utveckling.

Intern fördjupning – fredsspråk

Östersjöfred har under flera år undersökt språkets betydelse för en fredlig utveckling. Det har generellt handlat om vad som benämns och hur det benämns och mer specifikt om utvecklingen av vårt begrepp fredsspråk. Vi hävdar och undersöker den verklighet som språkbruk bär och vilka ställningstaganden som följer av detta. Vi har genomfört sammankomster där vi koncentrerat djupläst texter och delat våra reflektioner. Mycket givande var studiet av rapporten *Kvinnor i Sverige 2021* som Östersjöfred också varit med och skrivit. Ur våra samtal har fredsarbetet utvecklats till just förståelsen av fredsspråk och vi kommer även fortsättningsvis intressera oss för mikroprocesser för fred. Östersjöfred är på så sätt en del av den växande insikten om att samhällets inriktning och omställning måste stå i samklang med meningsskapande förflyttningar av begrepp och språk.

Externa samarbeten

Under 2022 har våra projektsamarbeten i Östersjöregionen fortsatt att utvecklas där Östersjöfreds tolkning av fredsarbetet i ett brett samhälleligt och demokratiskt perspektiv fått gehör och kunnat konkretiseras. Vårt samarbete inom ramen för EUSBSR (European Union Strategy for the Baltic Sea Region) med föreningen Winnet Sverige, Norden International, Umeå kommun och Sken har slutförts under året. Tillsammans med dem och organisationer från Finland, Estland, Polen och Armenien (Östliga Partnerskapet) har projektet Forum Gender Equality & Growth 3.0 genomförts med stöd från Svenska Institutet. Våra slutsatser från projektet kommer att läggas till grund för fortsatt samarbete. Ett av huvudresultaten är att kvinnoorganisationer har en mycket stor förmåga till effektiv och målinriktad utveckling, att arbeta icke byråkratiskt och fokuserat. När Margot Wallström år 2014 lyfte det civila samhällets kvinnoorganisationer som viktiga aktörer för fredsarbetet undrade vi vad det betydde, men i vårt arbete har vi fått svar. Vi vet att kvinnorörelsen behövs och vi vet varför. Utan kvinnoorganisationer faller kvinnors rättigheter och värdighet som människor tillbaka, ojämställdheten ökar och detta driver kris och ofärd.

Våra kollegor i EUSBSR på American University of Armenia och den berömda trappan, Kaskden, i Jerevan som invändigt och invändigt är ett konstmuseum.

Uppföljning av verksamhetsplan för 2022

Verksamhetsplanen för 2022 har varit strukturerad utifrån ett övergripande mål och två strategier.

Övergripande mål: Jämställdhet mellan kvinnor och män skapar fred

Strategi 1: Samverkan och partnerskap med andra organisationer

Strategi 2: Språk och terminologi om kön och rättigheter

Styrelsens bedömning har varit att en enklare men tydligare verksamhetsplan bättre skulle tjäna Östersjöfred. Under styrelsemöten har uppföljning skett av mål och strategier. Vi kan konstatera att vi i huvudsak arbetat efter uppställda strategier och mål och att flera delmål nåtts men att arbete också återstår. Även mål som bedöms ha uppnåtts bär i sig avgörande delar av vår verksamhet på lång sikt och kräver fortsatt fokus.

Uppföljning på mål för 2022

Grönt indikerar uppnått, gult indikerar delvis uppnått, rött indikerar att arbete återstår

Mål 1. Östersjöfred har etablerade samarbeten med organisationer i Sverige, Östersjöländer och inom EAP om jämställdhet

Mål 2. Östersjöfred har ett unikt koncept för fredsarbete ur kvinnoperspektiv med fredsspråk

Mål 3. Östersjöfred sammanlänkar sociala medier och lokalt arbete

Mål 4. Östersjöfred profileras utifrån mål 16 i Agenda 2030.

Kommentarer:

Mål 1. Östersjöfred har genomfört ett framgångsrikt projekt och etablerat regelbundet samarbete med organisationer i Sverige, främst Winnet Sverige, i Finland, Estland och Polen, främst Winnet Centre of Excellence, samt Armenien och Georgien i Östliga Partnerskapet inom ramen för projekten EUSBSR Forum Gender Equality & Growth och EquaStream. Östersjöfred har även etablerat samarbete med svenska, nordiska och baltiska kvinnoorganisationer.

Mål 2. Östersjöfreds tolkning av fredsarbete med kvinnors rättigheter i centrum har etablerats genom medverkan på seminarier som även spridits i sociala medier. Vårt koncept fredsspråk har utvecklats genom djupläsning av texter och strukturerade samtal. Samtalen har resulterat i en skärpt förståelse av behovet att återupprätta begreppet kvinna och öka kunskapen om betydelsen av kvinnors autonomi och värdighet för byggande av fred.

Mål 3. Hemsidan och FaceBook uppdateras löpande med länkar och arkivmaterial. En workshop har genomförts för att öka förståelsen för möjligheten med sociala medier. Lokalt engagemang har utvecklats i Kalmar och Sundsvall, men fortsatt återstår att hitta ett effektivt arbetssätt som utgår från våra resurser.

Mål 4. Genom medverkan på konferenser, i föreläsningar och i det lokala arbetet har information spridits om vårt arbete med mål 16, spridningen via sociala medier har ökat. Vår ambition att formulera och sammanställa vårt samlade fredsarbete i relation till mål 16 som ett kännetecken för Östersjöfred återstår dock att formalisera. Vår bedömning är att vi under året genom genomförda studiesammankomster har närmat oss en konkretisering.

Aktiviteter

1.1.a Deltagande i planering och genomförande av Sveriges Kvinnoorganisationers verksamhet och särskilt Forum Jämställdhet

1.1.b. Ansökning om Flaggskepp och andra stödjande ansökningar utifrån partners preferenser

1.1.c. Ansökan om medlemskap i nätverket Lön hela dagen

2.2.a. Studiecirkel för alla medlemmar utifrån rapporten ”Kvinnor i Sverige 2021”

2.2.b. Uttalanden av Östersjöfred sprids i andra organisationers kanaler

2.2.c. Utåtriktade aktioner om språk och terminologi

3.3.a. Deltagande i aktiviteter i Lön hela dagen

3.3.b. Rullande fredscitat på hemsida

4.4.a. Medverkan vid Forum Jämställdhet 2022

Budget 2022

Budget för 2022 byggde på egna intäkter genom medlemsavgifter och gåvor. Under 2022 har Östersjöfred kunnat tillgodogöra oss ersättning om 37500 kronor som inkom i slutet av december 2021 för arbete inom EUSBSR - projektet för samordning av en kvalitativ studie. Våra kostnader utgörs av föreningsavgift till SKO, bankkostnader, hemsida och konferensavgift avseende Forum Jämställdhet 2023.

Slutord

Arbetet under 2022 har utvecklat föreningens två spår, externt och internt. Vi vet att vårt samarbete fortsätter med andra organisationer och att vårt unika koncept fredsspråk bär i sig ett förhållningssätt som efterfrågas av många.

Stockholm 2023-03-20

Gertrud Åström
Marianne Staaf-Gälldin
Hjördis Häll
Åsa Smedberg Östling
Ann-Sofie Lagercrantz